

لاؤکی هد لہ بچہ

به ته‌نیا جیئی مه‌ھیلّن

ئەمشەو زریان دەیچنی

تهم و مژ دایدھ پوشنی

مانگه شه و دهیر فینی

* * *

گهروی به گزنگ ته رکه ن

زامه‌کانی په‌شپلان

بەگۇرانى دايپۇشنىڭ

یان به سه‌وزی دارستان

* * *

سەری بەشە پۇلان كەن

با ئەم شەوه راژىيىنى

بالا لى له ههور بگرن

بروسکه و - با - ده چینی

* * * *

بہ تہنیا جیٰ مہھیلُن

لارس ایکی دندر

شار بهرده باران دهکاو

مانگ دهکات به کوچک

* * *

سواره، چ شوره سواره

نهضی ههتاو زین دهکات

بەگۇرانى و تېشك و ماج

سهرزه میں بہرین دھکات

* * * *

با کهڑاوهی له گول بی

یان له یه لکه زیرینه

زه ماوه‌نى خوين دەگرى

ئەمشەو ياشای ئەقىنە

* * *

ئاشقىكى لاساره

درو سکه و - ما - ده بختنی

بەتەنیا جىيى مەھىيىن

مانگەشەو دىپقىنى

بە نىيۇ كىلگەي خۆلەميشا ھەنگاو دەنئىم

چىنگى شەپۆل دەچمەوه،

بەسەر بالاى ئىوارەدا

ھەلى دەخەم.

لە نىوانى سووتان و گولە گەنمدا

سروودى دەمنوسىيىتەوه.

باوهشت بۆ دەگرمەوه

قۆلەكانم، لەدەختى خۇل دەثالىن...

قۆلەكانم، وەك تاڭە خويىن

بەسەر بىنار و ئاسۇدا شۇپىدەبنەوه.

ئەم ھورانەم لى دوورخەوه!

سەرم نە لوتكە و گەۋەرە،

نە بنارە..

تارمايىيەكان بەرەو لام دىن

كەچى پۇچم نە ئەشكەوتى پىياوكۈزانە،

نە جىينەزىگە و سىيدارە،

شەھىدەكان بە باالاتا سەردەكەون،

لەزىي چاوه كانىت دەدەن

بۆ ناگەنە ئەم بنارە؟!

ئەم بنارە

ھېشتا بۇنى خويىنى لى دىنى.

ھېشتا پۇوبار، رەنگى بىرىنى پۇشىيوه...

خۆى بە سەراب و تىنۇيىتى

داپۇشىيوه.

نەدارستان ئەمشەو سەرم پادەزىنى،

نە بروسكە!

نەگوللەيەك بە خۆيم دەگرى

نە لوتكە!

بەنیو كىلگەي زوقم و پشکۇدا پىيەكەم

فرۇكەكان

بىركرىتنەوەم دادەبىيىن.

وەك چىاي گېر

بە سەر خۆمدا ھەرەس دىئنم.

HALABA

سیبیه‌ری له خوینتا و نبووم

تاویره‌کان داده‌پوشی.

بهره‌و لات دیم

قاچه‌کانم له نیو ته ما ده توینه‌وه.

باوه‌شت بو ده گرم‌وه،

قوله‌کانم له دره‌ختی خوّل ده ئالین.

به نیو کیلگه‌ی زیله‌وؤدرا همنگاو ده نیم

پهله ههوریک بورم ده کات

ئیواره خوم تیه‌لده‌سوی و

تاریکایی ته‌رم ده کات.

له پووباری میژوو ده ده

سنگم ده بیته گوره‌پان...

قوله‌کانم ده بن به ته نگه ده ربندی

بو له شکری داگیرکه‌ران.

فرؤکه‌کان له ناکاو دین

پووتین، خومان به گژوگیا و

زه‌ردگه‌لا و

به ئاز اوه داده‌پوشین.

فرؤکه‌کان له ناکاو دین،

پووتین، خومان به ناسمان و

دارستان و

له‌پی دهستان

داده‌پوشین.

چنگى شەپۆل ده چنینه‌وه،

ده‌یکه‌ین به ده‌مامک و په‌شمال...

تاویریک هله‌کولین و

كچى پووتین،

پووتین خومان به ساچمه و ههوری زه‌هراوی داده‌پوشین

هیشتا پووتین...!!

پووتین...!!

پووتین...!!

ئەم تەرمانەم لى دوورخەوه!

سەرم نە مەيتخانە يە

نه بناره...!!

تارمايىيەکانم لى دەركە!

رۆح نە ئەشكەوتى چەتە و پىياوكۈزانە،

نه جىئنەزىگە و سىدارە.

خویان

بهلی

خویان

له سۇراخى رەوشتى دۇرىندرابوياندا...

لەسۇراخى رەوشتى مەزانكراوبوياندا...

پەنجە دەخەن نىيۇ دەم و گىرفانى مردووه كانه وە...

بە چىنگە خۆل

چاوانى نۇقىمى نىيۇ ترس و

چاوانى پېلەپرسىياريان...دادەپۈشىن.

خویان

تەواو

خویان

چەند سەدەيە نەگۇپاون، وەك خویان...

وەك خویان...

وەك خویان.

داكىركەران بەنىيۇ هاواردا رەت دەبن،

پەلەيائە!

لەگرددەكە ئەۋەرەوە - لەنىيۇ گەردا - ئاوادەبن،

پەلەيائە!

لەدواي خویان (وەكى سەدان سال لەمەۋەر)

شويىن پۇستاڭ و

پەلەي خۆلەمەيشى و ئاز و

بۆگەنىيۇوی ھەناسە، رۆح ، ئارەقىيان

جى دەھىئىن!

ھىللىجم دى!

قاچەكانم ھەلم ناگىرن،

چەھەوايەكى بۆگەنە!

مېزۇوېكى چەند سۆزانى و

چەند چىكىنە!

چەھەردىمېكى بۆگەنە!

ھىللىجم دى و

ئەم گىياندانە دوايىي ئايىھە

ھىللىجم دى و

ئەم سووتانە سەرەتايە!

چەرىايەكان داكىرىسىنە!

با ھىنندەي دى تىنۇو نەيىن...

ئاڭايەك لە شەودا ھەلکە

ناوى دەننىن لەباران

HALABUR

بە تریفه و تەم تەپمانکە!
دەبینە گەشە،
یان خەرمان.

ئەمشەو تەمن لەنیو خۇلا داگىرساوه.
تەمن چرای بەریارانە،
نەمامى بەردەم لافاوه.

ئەمشەو دەلیي لە نیو رۆحا
رووبارى (جاپور) هەلسماوه...
زىيانى (قەندىل) راساوه.
ئەمشەو دەلیي ھەموو جەللادانى مىڭوو
شەمشىرىيان لە رووى رۆحىدا ھەلکىشاوه.
كى دەزانى؟

من بىھودە لە كوى دەمرم!
با زەۋى ھىمەن بىتەوە، وەكۇ بالىندەي بەر باران
لە پەنای بىرینەكانتا
ئارام بىگرى.
با لافاوى دوكەل و ۋەن
بۇ ساتى بىتىشىتەوە.
تا پىياوکۈۋان بە نىزە و گازى ژەھراوى
وينەي خۆيان
لە سەر لاشەكەت ھەلکۈن.

ئەم بىنارە
تادى تەسک دەبىتەوە!
ئەمشەو چەند تەرمى تەمان چاند؟
چەند پەلە ھەورى سەركەشمان
لە ئاسۇرا
بەرەو بىنار تىل كردىوە؟
چەند سرۇود و
لووتكە و
خەونمان
داگىرسان؟

ئەم بىنارە
تادى تەسک دەبىتەوە!

لىيمان ببۇرن بىرینە!
نەماندەويسىت زامەكانمان بىكەينە بەر
ئەم گەلەپىزان و چەمە...

نه مانده ویست پهله سه رسنگی زنان و
زمرده خنه مهیبوی رووی منلان

ببنه سیمای ئەم سەردهم.

ببورن.. لیمان.. ببورن!

(ئیوهش ئەی نېبرایەكان)

نه مانده ویست له نیو سەگوھر و جەنكەل

مەرگى خۆمان له پاڭ لوتكەدا ھەلکەین و

وھکو گۈنگ، بىكەينه بەر گولە گەنم...

بىكەينه بەر ئاوارەبىي و

دارىەن و

كىلەك و

شەونم.

ببورن.. گيانه.. ببورن!

نامانەوي مەرگى لەناكاوى خۆمان

بکەين بە پىوھرى وىزدان...

بە پىوھرى دادپەروھرى و

رهشت و

نیونەتەھىي و

برايمەتى و

بە پىوھرى مافى گەلان.

ئىمە چەند رووتىن لە بەردهم تۆفانى گازى زەھراوى و

بىرپەوشى ئەم چەرخەدا...!

ئىمە چەند تەنباين لە پرسەى

ئەم شاۋچە شەھىدەدا!!!

ئىمە چەند تەنباين لە شىنا!

چەند تەنباين لە شايى خوين و

كەرنە قالى سەربېرىنا!

ئىمە چەند تەنباين...!

چەند تەنباين!!.

ئەم چارەشيان چارەنۇوسمان بە خەتنى درشت

لە سەرھەور و با نۇوسىيەوھ...

چارەنۇوسمان وھکو ميرات،

بە سەر خىلى

گورگ و چەقەلدا بەشىيەوھ.

چەند سەدىيە خوين دەچىنин؟

تەمى مىزۇو

خۆلى سەر روخساري ئاسۇ دەسپىنەوھ،

تاوییر و رووبار دهکیلین.

چهند سهدهیه نه مامی مهحال دهدیزین...

کهچی هیشتا تینووین:

وهك ئاو!

بهخۇ نامؤين:

ويئنهى مېڭەلى ھەلپاۋ...

تەماوين:

چەشنى دارستان

تەنیاين:

وهك قەوانى سواو

چەند سەدەيە تینووين:

وهك ئاو

تینووين:

وهك ئاو!

لەم خاكە خۆلەمیشىيەدا

چنگى شەپۆل دەچنمهو

بەسەر بالاى ئىوارەدا ھەلى دەخەم.

كەزاوهىيك بۇ ئەم كۆچە

لە تىرفە و گىيا سازىدەكەم.

ئەم بنارە

ھىشتا بۇنى خويىنى لى دى!

ئەم بنارە

ھىشتا بۇنى مەرگى لى دى!

بە رووبارى چاودەكانتا دەپەرمەوە

بنار لە ئاو دامدەتاشى،

لە شەپۆل و لەم دەگرى،

بنار وەكۇ پەلە ھەورى

پىش - با - م دەدات...

بنار لەنیو كېيۈدە

ھەلەم دەكەت...

ھەپەمەكى بە هەر چوارلا و

تازە مەنقا و

بەسەر ولاتى خەلکىدا

بەشم دەكەت.

ئەم بنارە

ھىشتا بۇنى مەرگى لى دى!

بەرەو بنار نەدەھاتم

بەلام لوتكە

HALABU

و هك ديره خه و نيكى لاسار...
و هك ماچه گر و جادوو گهر،
ههلى گرمت...

به شهواره هي بارانه تيشك و نهيني
گومپاى كردم.

له بوليلى و هرزه كاندا
لاته مومى
له پال لوتكه دا بچينه!
كيلكه به گوراني ته پركه
روح: به شهونم،
تینويتى: به گوله گهنم.

با ناشق و شه هيده كان، شهوان به ديار نبدهون و
ته نيا ييه و دانه ميىن...
با و هك بروسکه خه نجه، له پال مهترسى و تاواندا
و هرزه كان بيدار كهنه و
شه پازىنن.

رابه روّله نه برد هكهم!
رابه شاره شه هيده كهم!
رابه هاوار و فرميسكى خوله ميشىي
كورپه كانت بشوره و...

رابه ويژدان و جوامييرى
به سهر ئەم دنيا دونييه دا بيه شه و...
رابه له كى شەرمەزارى سەر روخساري
دۆسته كانمان بو بىزپه و.
ما نايەكى نوي بو تاوان
بو يەكسانى و،

برايەتى درۆزنانه تۆپ و ماسى و،
پەت و گىردن
بىدۇزه و!

رابه روّله جوامييره كهم!
رابه شاره شه هيده كهم!

ھەلە بجه ئاونىنه روحه
شەپولىكى پەنابره
شهو لە يەخى تارىكىي و مهترسىي دەدات.
تەرمىكە
لە كفن و تاتەشور ياخى بۇوه.

چراییه که

ههژارانی ئەم سەردەمە هەلّى دەکەن.

هەلّبجە هەریمی ژانه ...

ئالاى سوورى "كۆمۈنە" يە،

ولاتى بى ولاتانە.

هەلّبجە هەرەسى ھەقە

چنگى خۆلە خوین دەيدىرى.

داستانىكە

بەيان لە زام دايىدەتاشى ...

لەسەرتەم و

دارستان و

خولەمېش دەينۇسىتەوە،

رووبار بەدەم گريانەوە

بۆ گىيا،

دەرييا ..

بۆ كەثار و

تريفەي دەگىپىتەوە.

هەلّبجە ئاوىنەي روچە

هەلّبجە درەختى خويىنە

خۆل دەيدىرى ...

سەرى بپاوى "حوسەين" ھ

بە ولاتانا دەيگىپىن

چرىكەيەكى زامدارە

ئەم هەریمە دەھەزىنى ...

زەۋى بىددار دەكتەوە

لوتكە و بىنار رادەزىنى.

هەلّبجە درەختى خۆلە

خويىن دىدىرى.

مهچەكىكى پەپىندراوە،

لە گۇرھوھ درەتاتووه، دەروازەي گەردوون و

ئاشتى و

ويىزدان دەكوتى.

زەحەمەتكىشان بە يەك گەرۇو دەچپنەوە:

هەلّبجە ژانى سەردەمە

هەلّبجە هەریمى تەمە

هەلّبجە ئايىندهمانە

هەلّبجە مەركى يەزدانە

هەلّبجە

HALABJA

مهرگی
یه زداته!

با هه له بجه
دوا سیمفوونیای ئەم شەوه بى...
با هه له بجه
پەیامى سورى نەوە بى...
با دوا کەرنە قالى خوین و
بىرىنى ئەبەدى رۆحى نەتەوه بى...
با هه له بجه
تاھەتايە هه له بجه بى و
هه له بجه بى و
هه له بجه بى!

شەو رەت دەبى و سرۇوو دەكەم تەواو نابى.
شەو رەت دەبى و
گەرووم بە گۈنگ تەپ نابى!

تەمنەن وەك گەرد،
وەك زەردىھەلە و گاشەبەرد

پايىز و بنار دەتەنلى.

بەيەر پىردى بازدا دەپرۇم
لا و كەكانم...

ھۆنراوه ئاوارەكان
وەك چۆلەكەي چاونۇوساۋ، بەر دىوار و
رۇوناڭا يى و
بەر ھاوار و
تاشەبەردىكەن دەكەون.

بەناكامى،
لەيەر تەرم و شەپۇلەكان جى دەمىنин...
بىرىنىڭ لەسەر گۈنگ و
درەخت و
رۇوبار... جى دېلىن.

وەرن لەودىيو شۇوشەبەند و لە بالكۇنى سىنۇورەوە
بۇ ئەم تەرمانە بېروان،
بەرگى نۇرۇزىيان پۇشىيۇوھ...
ھەرەمەكى،
وەك ھەرسى چىاي رەنگ
ماۋەكانىيان داپۇشىيۇوھ.

HALABJA

ئەو تەرمانەی
وەك زەردەگەللاٽى پاپىزان
بە ژاكاواى، گۈئى رووبار و
وەرز و
شەقام و
بنار و
بەرهەپەيانىيان تەننیوھ.

شەو رەت دەبىٽ و گۆرانىيەكەم تەۋاو نابىٽ
شەو رەت دەبىٽ و
گەرۇوم بە ھەتاو تەر نابىٽ.

لە نىوانى
تىنۇيىتى و بېرەوھىيىدا دادەگىرىسىم.

بەيان
خۆلەمېشەكەم بە گىزنىڭ،
بە تەنكەتم دەشواتەوه.

گىيانە ھەموو بىڭايەكان
لە لەپى دەستەكانتەوە سەرھەلدەدەن...
لەسەر لەپى دەستەكانت
شەھىدەكان
لەنۇئى لەدایك دەبنەوه...
شەھىدەكان
لە سەنگەرى دەستەكانتا
سەر لەنۇئى شەھىد دەبنەوه.

- بە تەننیا جىيى مەھىلىن -

ئەمشەو زريان دەيچىنى
تەم و مىز دايىدەپۆشىنى
مانگەشەو دەپەرىقىنى

گەروى بە گىزنىڭ تەركەن
زامەكانى بەشىلان
بە گۆرانى دايىپۆشىنى
يان بە سەوزى دارستان

سەرى بەشەپۆلان كەن
با ئەم شەھە راڭىنى
بالاى لە ھەور بىگىن
بروسكەو-با- دەچىنى

بە تەنیا جىيى مەھىيەن
مۇندالىكى لاسارە
شار بەرە باران دەكاو
مانگ دەكات بە كۆلارە

كاژاوهىيەك بۇ ئەم كۆچە
لە ترىيە و گىيا سازدەكەم.
بەرە ئەم سووتانە دەپۈرم
كى دەزانى
من بىيەودە لە كوى دەمرەم؟
بەرە ئەم سووتانە دەپۈرم
لەسەر سەوزايى دارستان ھەلەمكۈلە،
يان لە چرىكە بىتاشە...
تا بلام وەك درەختى گېر
شەۋ راژىنى!

كەژاوهىيەك بۇ ئەم كۆچە لە ترىيە و خۇل سازدەكەم.
بروسكەيەك
ئەم خاكە سووتەمەرۆيە تەپ دەكات و
خۇلە چاوى
تەرمە بىنازەكان دەدزى؟!
قەنگاوايىكى سەختە؟!
قەندىر و وەچەرخانىكى مىزۋوپىيە?
بىنارەكان رووه و ھەوراز ھەلەمان دەگىن،
ھەوراز بەرە سىنور و
تىينوپىتى و
مەنقا..!

تا لە سىنور ئاوا دەبىن
تەنیا چەپەرى زىيانە!...
دەنگانمۇھى بىيىدەنگىيە..
ئاوازى ئاڭكارىبارانە،
لورەي گورگە،
نسىيى دالە
رەويىنەوەي تەنكەتەمى نىيوان يەقىن و گوانە.
تا لە سىنور ئاوا دەبىن بۇشاپىيە و
بۇشاپىيە و
بۇشاپىي!
تا لە سىنور ئاوا دەبىن بۇنى گازى ژەھراوىي و

HALABIAH

ژهراوییه و
ژهراوی!
نه دارستان ئەمشەو سەرم رادەزىننى،
نەبروسكە..!
نه گوللەيەك بە خۆيم دەگرى،
نه لوتكە..!

بە نىو كىلگەي ژىلەمۇدا بەرھۇ لات دىئم
پىئىەكانم لەدوانم نايەن.
سەر بە هەر دەوەن بەرد و گىيايەك دەكەم
ژهراویيە...
باوەش بە هەر ھازە و لاوكىكا دەكەم
ژهراویيە...
پەنا بۇ هەر دۆستى دەبەم
پەل بۇ هەر شەپۆلىكى ئاشنا درېزدەكەم
ژهراویيە
بۇنى بارانى بەھار و
تاقكە و
بالەفەرى بالىندە و
سەگوھر و
ماچى لېيانمان
ژهراوين و.. ژهراوين و.. ژهراوين..!
نيڭاي سپ و حەپسەۋاماڭ
دادپەروھرى و
قاسىپەي كەھ و
جالجالۆكە و
كوردىيەتى و
پەرەسىلەكە و
نزا و ھاوارى خنكاومان
ژهراوين و.. ژهراوين و.. ژهراوين..!

چرايەكان داگىرسىيە!
با ھىندەي دى تىنۇو نەين،
ئالايمەك لە شەودا ھەلکە
ناوى دەنلىن لقەباران...
بە ترىفە و تەم تەپمانكە!
دەبىنە كەشه،
يان خەرمان.

که ژاوه‌یک بُئم کوچه له تریفه و گیا ساز ده‌کهین
له‌نیو شهودا
گوپیکی قوولی به‌کومه‌ل هه‌لده‌که‌نین،
که‌چی ده‌بی به ده‌لاقه و
به‌سهر ده‌ستیرشدا ده‌روانی.
با لاوکی به که‌پری ئه‌م زانه...
یان سروودئ

به جولانی ئه‌م گیاندانه!
زیرانیکی ناوهخت هات
به‌سهر تاویر و رووباردا چه‌مايه‌وه،
ئیمه بالای و هرزه‌کانمان له لاوک گرت...
چراي نه‌وه‌یکی وي‌لمان
به‌نیو تونیکی زیرانا به‌پری ده‌کرد.
نه‌وه‌یکی بی‌ئاینده و سه‌ره‌پو بووین...
له‌نیو خوّل و
پاشکوی زیل و
ئاواره‌یی و
ده‌سپیز... چاومان هه‌لہینا،
به‌رخوله‌ی بـه‌ردم چه‌قـو بووین...
نه‌وه‌یکی
بی‌ئاینده و سه‌ره‌پو بووین...
سه‌ره‌پو بووین.

نه‌ینییه‌کان ده‌پشکنم
تا له‌نیوان هه‌قیقه‌ت و چاوه‌کانتا
سنوری بـو ئه‌م گومانه بدوزمه‌وه..
تا ئالاکه‌م، له‌سهر که‌لاوه‌کان هه‌لکه‌م،
گه‌ردي سه‌ده‌کان له‌سهر پـوح...
شوینه‌واری داگیرکه‌ران له‌سهر کانی و
زه‌رده‌خنه و
باران و
گیا و
له‌سهر پـه‌نجه‌ره‌ی ژووره‌که‌م بـسپـمه‌وه.

نه‌ینییه‌کان ده‌پشکنم
تا داستانی ئه‌م داستانه
یان تاوانی ئه‌م تاوانه
بـو نه‌وه‌که‌م بنووسمه‌وه.

ئه‌وا دیسان، زامه‌کانمان کرده‌وه به‌ر
ئه‌م گه‌لاریزان و چه‌مه... .

پهله‌ی سه‌رسنگی زنان و
زهرده‌خنه‌ی ته‌زیوی رووی منالانمان
بوونه سیمای ئەم سه‌ردەم.
ئوا دیسان له‌نیو سه‌گوھر و جەنکەلا
جوانەمەرگیمان هەلددەکەین
وهکو گزنگ
دەیکەینه بەر گولەگەنم
دەیکەینه بەر ئاوارەبىي و
داربەن و
کيلگە و
شۇونم.

ئىمە چەند رووتىن لە بەرددەم تۆفانى گازى زەھراوى و
بېپەوشتنى ئەم چەرخەدا..!

ئىمە چەند تەنیاين لە پرسەمى
ئەم شارۆچكە شەھىدەدا..!

بنوو كۆپە شىرىنەكەم!

چىتىر دەنكى دەسپىز و فېۋەكە نايە...
بنوو رۆحە شەكتەكەم!
بۇنى گاز و خوين و جانەوھاران نايە.
بنوو بە خاك

بە رووتىتىم،

بە مەركى خۆم و
تىينوپەتىم
ئەم سووتانە سەرتايە...
بنوو بە پەلكەزىپىنە...
بە نىرگۈز و
جەمدانى و
لاوكەسوورە و

بە ئامىزى داگىرساوم.. داتىدەپوشىم
ئەم تاوانە دوايى نايە...

بنوو كۆپە لاسارەكەم
ئەم تاوانە سەرتايە...
بنوو رۆحە شەكتەكەم..
ئەم سووتانە دوايى نايە..
بنوو
جەگەرگۆشەكەم
بنوو..

HALABJA

گهروی به گزند ته پکن
زامه کانی به شیلان
به گورانی دایپوشن
یان به سهوزی دارستان

با که زاوه‌ی له گول بی
یان له په لکه زیرین
زه ماوه‌نی خوین ده گری
ئه مشه و پاشای ئه قینه

سواره، چ شوره سواری
ئه سپی هه تاو زین ده کا
به گورانی و تیشك و ماج
سه رزه مین پهرين ده کات

ئاشقیکی لاسار
بروسکه و - با - ده یچینی
بە تەنیا جىي مەھىللىن
مانگەشەو دىپقىنى

کانونى دووهمى ۱۹۸۹

مالپه‌ری هەلەبجه ئەم شاكاره شیعره‌ی نووسه‌ری گهوره‌ی گەله‌کەمانی بە شیوه‌ی نامیلکەیه‌کی
ئەلەكترونی نووسى و بلاوى ده کاته‌وه، بە سوپاسه‌وه وەك چەپکەگولیك دەیکاته دیارى بۇ
نووسه‌ری

لاوكى هەلەبجه، مامۆستا رەفیق ساپىن، ھیوادارىنپەسەندى بکات

مالپه‌ری هەلەبجه ۲۰۰۱/۱۰/۱۷

HALABJA